

4 වැනි සංස්කීර්ණ

ආගම ඇදුහිමේ හෝ විශ්වාස දැරීමේ නිදහස උල්ලංසනයෙම්

ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කරුණ පිටපත

THE LOCAL **CHANGEMAKERS** COURSE

ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කථන පිටපත

ආගම ඇදුනීමේ හෝ විශ්වාස දැරීමේ නිදහස උල්ලංකනයට් අවබෝධ කර ගැනීම

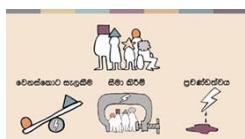
4 වැනි සයින් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වන පිටපත අඟා ඉදිරිපත් කිරීමෙහි අංක 4 සිට 39 දක්වා වන ස්ලයිඩ් මගින් තිරැපත්තාය වේ.

සටහන: මෙම ඉදිරිපත් කිරීම දීමූ ඉදිරිපත් කිරීමක් වන අතර (මිනිත්තු 20 ට වඩා තරමක් අඩු ය) විහි බොහෝ උදාහරණ ඇතුළත් වේ. එබේ කණ්ඩායමට අදාළ යොදා පෙනී යන උදාහරණ කුඩා භාර්මට ඔබට අවශ්‍ය විය හැකි ය. එබේ සහ්යාර්ය තුළ අති කත යොදා ගිහිපායක් අදේශ කිරීමටද ඔබට අවශ්‍ය විය හැකි ය. ‘... පිළිබඳ කතන්දර’ කොටස්වල ප්‍රධාන පණ්ඩි තද අතුරුන් ඉස්මෙනු කර පෙන්වා ඇත. කරුණාකර මෙම කරුණු ඔබට අවශ්‍ය විය හැකි ය. සහ්යාර්ය විසින් සහනයේ වින්නන්ට මෙහි අන්තර්ගතය අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාරී වනු පිළිස පවර්පොයින්ටේ ඉදිරිපත් කිරීම්, ප්‍රධාන පවර්පොයින්ටේ ස්ලයිඩ්වල මුද්‍රා පිටපත් හෝ වියට සමානව සැකසු ග්‍රැෆ් විසින් විය හැකි නාම්‍ය කරන්න.

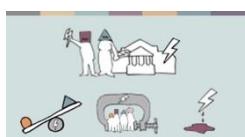
හැඳුන්වීම

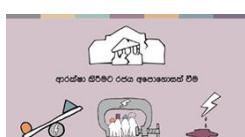
ආගම ඇදුනීමේ හෝ විශ්වාස දැරීමේ නිදහස නොමැතිකම නිසා විෂිධ රටවල විවිධාකාර මිනිසුන් ගැටුවුවලට මුහුණ දෙනවා. වෙනස් වන විකම දේ නම්, බලපෑමට ලක්වන්හේ ක්‍රියාත්මක උග්‍රීතා වල බරපතලකම කොනෙක්ද සහ එවා සිදු කරන්නේ ක්‍රියාත්මක යන කාරණා ය.

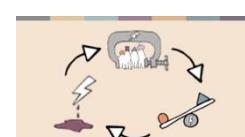
මෙම ඉදිරිපත් කිරීමේ දී අපි වෙනස්කොට සැලකීම, අයිතිවාසිකම් සීමා කිරීම සහ ප්‍රවන්ඩිවය පිළිබඳ සැබෑ ජීවිත කතාවලට සහන් දෙනවා.

මෙම උල්ලංකනයේ සිදු කරන්නේ රජය සහ ප්‍රජාවේ පුද්ගලයින් යන දෙපාර්ජ්වය ම විසින්. අපි බොහෝ විට මෙය හඳුන්වන්නේ රජයේ උල්ලංකනයේ සහ සමාජ ව්දීරුවාදිකම් ලෙස ය. නමුත් උල්ලංකනයේ පවුල තුළ සහ ආගමික ප්‍රජාවන් තුළ ද සිදුවිය හැකියි.

මිට අමතරව හතර වැනි උල්ලංකනයේ වර්ගයක් තිබෙනවා: ඒ, ප්‍රජාව තුළ සිදුවන උල්ලංකනයේ වලින් රජතාව ආරක්ෂා කිරීමට රජය අපොහොසත් වීමයි. තම භූමිය තුළ සිටින සැම මිනිසෙකු ම වෙනස්කොට සැලකීමෙන්, ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් අවශ්‍ය ලෙස සීමා කරනු ලැබේමෙන් සහ ප්‍රවන්ඩිවයින් ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීමක් රාජ්‍යයට තිබෙනවා. බොහෝ රාජ්‍යයන් මෙය ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වෙනවා.

වෙනස්කොට සැලකීම, අයිතිවාසිකම් සීමා කිරීම සහ ප්‍රවන්ඩිවය සාමාන්‍යයෙන් විධිනොකට අන්තර්-සම්බන්ධ සහ අතිවිෂාදනය වන කරුණු වෙයි. උදාහරණයක් ලෙස, යම් සීමා කිරීමක් වෙනස් කොට සැලකීමක් විය හැකි අතර විය ප්‍රවන්ඩිවයට හේතු විය හැකියි. බොහෝ විට රජයේ උල්ලංකනය කිරීම සහ සමාජ ව්දීරුවාදිකම් විධිනොක කෙරෙහි දායක වෙමින් ව්‍යුත ව්‍යුතයක් නීත්‍යානුය කරනවා.

සුච්‍යන්දී කණ්ඩායමටවලට වෙනස් කොට සැකකන ආකාරයේ රජයේ නීති මගින් සම්පූද්‍ය නොමැති නීත්‍යානුකූල කරවන අතර, විහි පුත්ත්වූයක් ලෙස ප්‍රජාව තුළ වෙනස් කොට සැලකීම, නීත්‍යානුකූල කිරීම සහ ප්‍රවන්ඩිවය සිදු වෙනවා. බලධාරීන් ඒවා නොදුවුවා සේ සිටිය නොත්, ඒවා සිදු කරන පුද්ගලයින් ඒවාට දුනුවීම් නොලබා සිටිය හැකි යොදී සිටනවා. විවිත විම වෙනස්කොට සැලකීම නිසා, නීත්‍යානුකූල සහ ප්‍රවන්ඩිවය තව තවත් නරක අතට නැරෙනවා).

සැබෑ ජීවිත කතා කිහිපායක් භාවිතා කරන්නේ ලේඛකයේ විවිධ පුද්ගලවල සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම, සීමා කිරීම සහ ප්‍රවන්ඩිවය කෙඩා විය හැකි යොදී අපි බලම්! සමහර විට ඒවායින් සමහරක් ඔබට අත්දැකිම් වලට අඟා ඒවා විය හැකියි.

වෙනස්කොට සලකනු ලැබීම පිළිබඳ කතන්දර

වෙනස්කොට සැලකිම ඉතා සුළු වන අතර විය ජේවිතයේ සෑම අංශයකම් බලපායි. පුරුෂ කමාර් පාදිලු තුමා ශ්‍රී ලංකාවේ ගාලීය පුදේශයෙක සිටින පාදිලිවරයෝ. ඔහුගේ පවුල ඔහුගේ ගම් බහුතර බොද්ධ පුජාව සිදු කරන වෙනස්කොට සැලකිම්වලට මුහුණ දී තිබෙනවා. ගුරුවරයේ සහ පෙනීයෙන් ලමයින් ඔහුගේ දරුවන්ට නිර්හැර කර ඇති අතර, ඔවුන්ගේ නිවාස නිති විරෝධී වන්දනා කරන ස්ථානයක් ය කියමින් ඔවුන්ගේ වූද්‍රිය නා ජල සැපයුම අත්‍යිය කරනු ලැබූවා.¹

සමහර රජයන් රජයේ මුදල් වෙනස්කොට සලකනවා – සුළුතර කත්ඩායම් සිටින පුදේශවල ගටිතල පහසුකම්, සෞඛ්‍ය හෝ අධ්‍යාපනය සඳහා ඉතා අඩුවෙන් ආයෝජනය නිර්ම උදාහරණයක් ලෙස දැක්විය හැකියි. මෙය වාර්ගික ආතරිය සහ දේශපාලන අස්ථාවරත්වය පිළිබඳ දිගු කාලීන අවධානම් ඇති කළ හැකියි.

ආයතන ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයෙන් ද වෙනස්කොට සැලකිම සිද්ධිය හැකියි. රුහුරුත්‍ය පාසල් සිසුන්ට වෙනස්කොට සැලකිම, නිල වශයෙන් සිදුකරන ආගමික කටයුතු වලට ඔවුන්ට බලහත්කාරයෙන් සහභාගී කරවීම හෝ ඔවුන්ගේ ප්‍රජාව පිළිබඳ වැරදි ලෙස කරා කරන පෙළපෙළාත් භාවිතා නිර්ම වැනි දේවලට මුහුණ දීමට ඔවුන්ට සිදු විය හැකියි. කළුතුරකින් ඇත්වන තත්ත්වයන්හි දී, සමහර කත්ඩායම්වලට අධ්‍යාපනය අනිම් වී තිබේ – ඉරානයේ දිනායිවර්ජ්‍යේ විශ්වවිද්‍යාලය අධ්‍යාපනය ලැබීමට අවසර ලැබෙන්නේ නැහැ.²

සිමා නිර්මි සහ වෙනස්කොට සැලකිම පිළිබඳ කතන්දර

ඩොහො ව්‍යුහවල නිති මගින් සාපුව හෝ වුවව වෙනස්කොට සැලකිම සඳහා හේතු වන සිමා නිර්මාණය කෙරෙනවා. බැඳු බැඳුමට මධ්‍යස්ථාන බවක් පෙනෙන්නට තිබිය හැකි සැලසුම්කරණය සම්බන්ධ නියමයන් සුළුතර කත්ඩායම් පුරුෂීය ස්ථාන ඉදිකිරීම වළයිව සුළු හැඩායෙයි.

රැකියාවේ සුළුතර කත්ඩායම් රාජීයක් ද්‍ර්ශ්කරනාවන්ට මුහුණ දී තිබෙනවා – ඉදිකිරීම් සඳහා අවසර ලබා නොදීම, ඉදිකිරීම් ආරම්භ නිර්මෙන් පසු නාගරක කළේදු අවසන් නිර්ම, හෝ ඉදිකිරීම් කඩා ඉවත් නිර්ම උදාහරණ හැටියට දැක්විය හැකියි.³

ආගමික පුජාවන් ලියාපදිංචි නිර්ම පාලනය කෙරෙන නිති ද සිමාකාර් සහ වෙනස්කොට සලකන ආකාරයේ නිති විය හැකියි. ආගමික හෝ වෙනත් සියලු ම කත්ඩායම්, ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සිදු නිර්මට පෙර සංගමයක් ලෙස ලියාපදිංචි විය යුතු යැයි ඇල්ලුම්පිරියානු රජය නිති තිබෙනවා. කුඩා පිරිසක් වන අනමුදියා ප්‍රජාවට ලියාපදිංචි ලබා දී නැහැ. 2020 අවසානය වන විට, අනවසර ස්ථානවල ගාවිඥා නිර්ම ටැනි අපරාධ සම්බන්ධයෙන් වෝදනා ලැබූ පුජා සාමාජිකයින්ට විරෝධව නඩු 220 ක් විනාග වෙමින් පැවතියා.⁴

සමහර රජයන් බහුතර පුජාවන්ගේන් ආගමික වත්පිළිවෙන් සිමා කරනවා. 2020 දී ටැනි මෙනිස්තානයේ ලෙබාප් පුදේශයේ බලධාරීන් සිකුරාදා ගාවිඥාවලට ගුරුවරයෙන් භා හෙදුයන් වැනි රජයේ සේවකයින් සහභාගී නොවිය යුතු යැයි නියෝග කළ අතර, ඔවුන් පළේලුව සිටිනු දුටුව හොත් ඔවුන්ට සේවයෙන් පහකරන බවට තර්ජනය කළා.⁵

¹ ප්‍රාදේශීය මුලාශ්‍ර

² ද ගාර්ඩියන්, <https://www.theguardian.com/world/2013/feb/27/bahai-student-expelled-iranian-university>

³ ගොරුම් 18, https://www.forum18.org/archive.php?article_id=2508

⁴ වි.ජ. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, <https://www.state.gov/reports/2020-report-on-international-religious-freedom/algeria/>

⁵ ගොරුම් 18, https://www.forum18.org/archive.php?article_id=2555

සීමාවන් නිර්මාණය කළ හැකි තවත් නිති වර්ග 2 ක් පිළිබඳව අපි සාකච්ඡා කරමු: එවා නම්, ප්‍රවුල් නිතිය සහ දේශීපහාස නිතිය හෝ ආගම අන්තරු දැලීමේ නිතිය සි.

ප්‍රවුල් නිතිය

විවාහය, දික්කත්සාදය, උරුමය සහ ප්‍රමිතින්ගේ හාරකාරත්වය පාලනය කෙරෙන සාමාන්‍ය නිති හා ආගමික නිති යන දෙකම අයුරුවාසිකම් සීමා කිරීමට සහ වෙනස් කොට සඡුලුක්මට හේතු විය හැකියි.

ඉන්දියාවේ, ආගම් දෙකකට අයත් යුවුලක් විවාහ විමෙදි විවාහයට දින තිහකට පෙර මගේස්තූත්වරයෙකුට දැනුම් දිය යුතු යැයි වෙතික විශේෂ විවාහ පනත මගින් නියම කර තිබෙනවා. මගේස්තූත්වරයා අයදුම්පත විමර්ශනය කර යුවුලගේ ප්‍රවුල් වෙත දැන්වීමක් යවයි. මෙය, බොහෝ යුවුල් ගුරුත්වය පදනම් කරගත් ප්‍රවන්ඩ්වයේ අවදානමට ලක් කරයි.⁶

රේවති මස්සේයි මැලේසියානු ජාතික කාන්තාවක්. ඇය මුස්ලිම් දෙම්විජයන්ට දාඩි උපත ලැබුවත් ඇයගේ නින්ද තීර්තණීය විසින් ඇයට නින්ද හක්තිකයෙකු ලෙසයි. ඇති දැක්වී කළේ, නින්ද හක්තිකයෙකු විවාහ කරගෙන නැවත ඉස්ලාම් ආගමට පැමිණිම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නිසා ආගමික අධිකරණයක් ඇයට මාස 6 ක කාලයක් සඳහා ඉස්ලාමිය නැවත-අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයකට යවා තිබෙනවා.⁷

ආගමික ප්‍රවුල් නිතිය සහ ආගම හැරදුම්මේ නිති සම්භර විටක සුංඛර කන්ඩ්ඩායම් සාපරායි ප්‍රහාරයන්ට ගොදුරු වීමේ අවදානමට පත් කරනවා. සැම වසරකම පක්සිත්තානයේ පින්ද හා බුස්කියාති ගැහැණු ප්‍රමිති සිය ගණනක් පැහැදර ගැනීමට සහ බලහර්කාරයෙන් ආගමට හැරවීමට නා විවාහ තිරීමට මුහුණ දෙනවා. වයස අවුරුදු 14 දී මයිරා ප්‍රධාන් මෙය සිදුවාවා. ඇයගේ දෙම්විජයන් ඇයට අපසු බව ගැනීම සඳහා අධිකරණයට ගිය නමුත් ඉස්ලාම් ආගමෙන් ඉවත්වීම පක්සිත්තානයේ තහනම් කර ඇති නිසාත් මුස්ලිම් දුරුවත් තුස්තියාත් දෙම්විජයන් හාරයේ තඩා ගෙ නොහැකි නිසාත් ඇයට පැහැදරයෙන් තහැර්තාට ම අපසු හාර දිය යුතු යැයි මහාධිකරණය තීරණය කළ. සති දෙකකට පසු මයිරා පැන ගිය. ඇය දැන් සැයුවී පිටත් වෙත් වෙත් ඇත්තේ ඇත්තේ ඇයගේ විවාහය අවලංගු කර ගැනීමටත්, ඇයගේ හෙතික තත්ත්වය සියෙනවා.⁸

දේශීපහාස නිතිය සහ ආගම හැරදුම්මේ නිති දේශීපහාසය පිළිබඳ සහ ආගම හැරදුම්ම (තම ආගමෙන් ඉවත්වීම) පිළිබඳ නිති බොහෝ විට සාධාරණීකරණය කරනු ලබන්නේ සමරිය පවත්වා ගැනීමට අභ්‍යවයි. කෙසේ වෙතත්, වම නිති මගින් එයට ප්‍රතිවිරෝද්‍ය දෙම්විජයන් පැහැදර පැවත ප්‍රදේශීලික පැවිත්‍රීම් සඳහා සාව්දනා වේදනා ඉදිරිපත් කරමින් නිති අවහාවානා කරනවා. නමුත් නිති මගින් බොහෝ විට ආගම ඇඳහිමේ හෝ විශ්වාස දුර්මී නිදහසට – විශේෂයෙන් ම රාජ හෝ බිඹුතර ප්‍රජාව අකමැති විශ්වාස ඇති ප්‍රදේශීලින්ගේ විම නිදහසට – හානි වන අයුරින් කට්තනය සහ හැසිරීම සීමා කරනවා. මුහ්මිමද්දානාගේන් පසු ව ඇති වූ ගාස්තාවරයෙකු පිළිබඳ විශ්වාස කරන අහමද්වරුන්, අද්විතාදීන් සහ රජය හෝ ආගමික බලය දරන්නන්ට විවේචනය කරන ප්‍රදේශීලින් බොහෝ විට අවදානමට ලක්වන නමුත් සිහැම කෙනෙකු මේ ආකාරයෙන් පිඩාවට පත්වන්නට ඉඩ තිබෙනවා.

⁶ ද එල්ලටි, <https://www.theleaflet.in/india-needs-to-overhaul-laws-on-interfaith-marriage-and-religious-conversion/>

⁷ ගෝරම් එසිය, <https://www.forum-asia.org/?p=7086>

⁸ වික්සන් රාජධානීය පාර්ලිමේන්තුව, <https://edm.parliament.uk/early-day-motion/57474/maira-shahbaz-and-child-abduction-forced-conversion-and-marriage-in-pakistan>

2020 වර්ෂයේදී, උතුරු නගරීකාරියාටේ ආගමික අධිකරණයක් නඩුවලාට අපහාස කිරීමේ වෝදුනාව මත 12 හැටරිදී මස්ලීම් පිරිම් පෙනෙයුට වසර 10 ක සිර දඩුවමක් නියම කළා. ඔහුව වරදකරු කරම්න් බඩා දුන් තීන්දුව 2021 දී ආගමික නොවන අතිකාවනාධිකරණයක් විසින් අවලංගු කළ නමුත්, පළිගැනීමේ ප්‍රහාර හේතුවෙන් ඔහුගේ ප්‍රවුල් අයට වීම ප්‍රදේශයේ ජීවත් වීම අනාරක්ෂිත වී තිබෙනවා.⁹

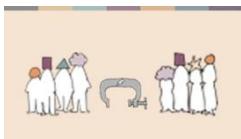

ඡාත්සන්තර නිරිකර අනුව, තහනම් කළ යුතු කරනය වන්නේ ප්‍රවන්ඩිත්වය උසිගැනීම්යිය. වෑහෙත්, ප්‍රවන්ඩිත්වය හවත්වනවා වෙනුවට, බිඟුතරයක් දෙනා අකමයින් වූවාස සාම්කාලීම ප්‍රකාශ කරන ප්‍රදේශලයින්ට දඩුවම් බඩා දිය යුතුය යන අදහසට සහය දැක්වීම තුළින් දූවාපනාස සහ ආගම භාරිතයාමේ නිරි මක්න් ප්‍රවන්ඩිත්වය දීර්මත් කිරීමේ තැකුරුවක් තිබෙනවා.

රජයේ අධික්ෂණය සහ පාලනය රාජ්‍යය විසින් ආගමික ප්‍රත්‍රිත්තේන් ත්‍රිකාකාරකම් සහ මූල්‍ය කටයුතු පරීක්ෂා කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම සහ පාලනය කිරීම රාජ්‍ය ත්‍රිකාකාරකම් භරණ සීමා කිරීම නිර්මාණය කරන තවත් පැතිකිඩික් වන්වා. උදාහරණයක් හැටියට, ශ්‍රී ලංකාවේ සමහර දේවස්ථාන, බලධාරීන් ගේ අධික්ෂණයට ලක් වන බව වීම දේවස්ථාන ව්‍යුතා කර තිබෙනවා.¹⁰ මෙය සිවිල් සමාජ අවකාශය භාෂිත්‍රීම් ප්‍රත්‍රිත් ප්‍රවන්තාවයක කොටසක්.

බටිර විනයේ සිදු කෙරෙන සොළුසි කිරීම් අන් කටර ස්ථානයකටත් වඩා අතියා ඇඟි යි. මස්ලීම් උසිගේ සුව්‍යතර ප්‍රජාවෙහි සාමාජිකයින් භදුනා ගෙන ඕවුන් සිටින ස්ථාන පොලීසියර දැනුම් දීමට ආරක්ෂක කැමරාවලට හැකි වන පරදි මුහුණු භදුනා ගැනීමේ තාක්ෂණය විරටේ වැඩි වශයෙන් ගොදා ගෙන තිබෙනවා.¹¹

සමාජමය සීමා කිරීම් ප්‍රවිල්, ආගමික කත්ත්‍යායම් හෝ ප්‍රත්‍රිත් ප්‍රජාව තුළ ද අධිකිවාසිකම් සීමා කිරීම් සිදු විය භාකියි. මෙය බොහෝ විට ප්‍රරුෂයින්ට හා කාන්තාවන්ට බලපාන්නේ වෙනස් ආකාරයකටයි. කාන්තාවන්ට බොහෝ විට විවිධ අවස්ථා, උදාහරණයක් ලෙස දේවධිර්මය භාද්‍යරුම් අවස්ථාව වැනි අඩයා, අනිම් වෙනවා. කාන්තාවන්ගේ හැකිරීම සහ ආගම ප්‍රිජයාම් ආගමික ශේතුන් මත ප්‍රවුල් හෝ ප්‍රජාවේ පාලනයි නතු විය භාකියි.

බිඟුතර සමාජ බොහෝ විට සුව්‍යතර කාන්තාවන්ගේ ආගමික ප්‍රකාශනය ද, උදාහරණයක් හැටියට රැකියා බෙඩා ගැනීම සඳහා කාන්තාවන්ගේ ආගමික අනන්තතාවය සැශේවීමට ඔවුන්ට බලපෑම් කිරීම වැනි ආකාර වලින්, සීමා කරනවා.

මයිරා රිජිස්තුවේ ජීවත් වන ත්‍රිස්තියානි තරෙනියක්. ඇය වූව්විඩ්‍යාලයෙන් උපාධිය බැඩා ගත් විට ඇයට බැංකුවක රැකියාවක් පරනමු ලැබූවා. නමුත් ඇය වීම රැකියාව හාර ගෙන්නේ නම් ඇය පිළාඥයක් පැළඳිය යුතු බව ඇයට දැනුම් දුන්නා. වෙනත් ආගමික අනන්තතාවයක් ඇති බව මවා පාම සාධාරණ නොවන බව මයිරා සිතු නිසා ඇය වීම රැකියාව හාර ගැනීම ප්‍රතිස්ථේප කළා.¹²

ප්‍රවන්ඩිත්වය පිළිබඳ කතන්දුර

⁹ ඩී.එී.සී. ප්‍රවත්, <https://www.bbc.com/news/world-africa-55756834>

¹⁰ ප්‍රාදේශීය මූලාශ්‍ය

¹¹ තීවියෝරීස් ටයිමිස්, <https://www.nytimes.com/2019/04/14/technology/china-surveillance-artificial-intelligence-racial-profiling.html>

¹² මූලාශ්‍ය: මාරිය, ආරක්ෂක හේතුන් මත ඇයගේ නම වෙනස් කර ඇත.

අපි දහන් ප්‍රවත්තිත්වය ගෙන අවධානය ගෙමු කරමු. ප්‍රවත්තිත්වයේ වඩාත් සූලත්ව අත්සුකීමට ඉඩෙන ස්වර්ණ අතරට වෙටරි කාඩාව සහ වෙටරි අපරාධ ඇතුළත් වෙනවා. වන්දනා කරන ස්ථාන සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහභාගි වන පුද්ගලයින් විශේෂයෙන් ම වෙටරි අපරාධවලට ගොදුරුවේමේ අවදානමට මුහුණ දෙනවා.¹³

ඉසිලයේ සාම්ප්‍රදායික ප්‍රිකානු-ඉසිලියානු ආගම අදහන පිරිස්, ඔවුන්ගේ ආගම යක්ෂ ආගමක් යැයි සලකන තව පෙන්තකොස්ගේ ත්‍රිස්තියාත් අස්ක්‍රීටයියන්ගේ ප්‍රවත්ත්ව ප්‍රහාරයෙන්ට මුහුණ දෙනවා. කැන්බොම්බිලේ ආගමේ ප්‍රජකයෙකු වන මාර්සියේ පියනුමා තම දේශ්වර්පානයට සිදුවූ පහරදීම් 20 ට අධික සංඛ්‍යාවක් වාර්තා කර තිබෙනවා. නමුත් පොලිසිය කිසිදු හ්‍රියාමාරුගයක් ගෙන නැහැ.¹⁴

නැවත වරක්, කාන්තාවන් සහ පිරිමින් වෙනස් ආකාරයකින් විඩාවට පත්වීමේ ප්‍රවත්තාවක් තිබෙනවා.

ස්වේච්ඡනයේ මුස්ලිම් කාන්තාවන්ට, විශේෂයෙන් පිරික් වැනි ආගමික ඇඳුම් අදින කාන්තාවන්ට, පිස්දේ ස්ථානවලදී ආග්‍යාකියින් විසින් සිදුකරන බඩන වෙටරි අපරාධවලට මුහුණ දීමට සිදු වීමේ වැඩි අවදානමක් තිබෙන අතර, මුස්ලිම් පිරිමින් අස්ක්‍රීටයියන් හෝ සගයන් විසින් සිදු කරනු බඩන වෙටරි අපරාධවලට ගොදුරු වීමේ වැඩි අවදානමක් තිබෙනවා.¹⁵

බොහෝ ස්ථානවල, කොරෝනා වෙටරික් වසංගතය මගින් වෙනස්කම් කිරීමේ රටාවන් හා වෙටරියේ පවතින රටාවන් ගැනීමෙන් කර තිබෙනවා. මුස්ලිම් ආගමික උත්ස්වයින් පසුව වෙටරිය ප්‍රාථමික පැතිරිමක් සිදුවීම තිසා කොරෝනා ජ්‍යාවයක් සිදු කළ බවට ඉන්දියාවේ මුස්ලිම්වරුන්ට වේදනා විශ්ලේෂණ වූත් වූත් අහමැඩි මායික් යනු තම පිවහෙළාය සරකර ගැනීමට වෙටර දරන මුස්ලිම් වීදි වෙළෙන්දෙක්. 2020 අප්‍රේල් මාසයේ දී තින්ද පාතිකවාදී ක්ලෑරියක් මුස්ලිම්වරුන් කොරෝනා පැතිරිවීමට සුම්ත්තුනාය කරන බවට බෝදනා කරලින් සිහුගේ වෙළඳ කුරිය ගලවා ගෙන පිටව යන ලෙසට සිහු ඇතුළ ඇතුළු දින්නා. අහමැඩි ඔවුන්ට ආකාරය කළ නමුත් ඔවුන් සිහුට මුදුරුවෙනින් තදින් පහර දින්නා. අහමැඩි පොලිසියට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ කළත් වීදි වෙළඳා නිති විරෝධ යැයි ප්‍රවසම්න් පොලිසිය පැමිණිල්ල භාරගැනීම පුත්තිශේෂ කළා.¹⁶

ප්‍රජාව තුළ පවතින උල්මාසනයිම් වල වඩාත් දරණුතම ස්වර්ණය වන්ගේ ජාතිවාදී ප්‍රවත්තිත්වය සහ නිෂ්පාදනයි. සැමුවෙල් දේශ්වරෙන්තුමා උතුරු බුර්කිනා ගාසේ රටෙහි අයෙක්. විරට පවතින ආගමික ඉව්සිමේ සම්ප්‍රදායට දැන් තුළේන් කළේමායම් භාතිකරමින් සිරිනවා. 2019 වර්ෂයේ දී පළ්ලේවලට පහර දීම ඔවුන්ගේ උපාය ම්‍රාගය කොටසක් බවට පත්වූතා. සැමුවෙල් දේශ්වරෙන්තුමා දැන් අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූවන් සැලුනා වන කළවුරකදි පිටත් වෙන්නේ.

“මේ ප්‍රහාර අපේ ජනතාවගේ පිවිත සිහුවිසුනු කර දාමා තිබෙනවා. අපි වේදනාවෙන් පිරිලා ඉත්තේ.” දේශ්වරෙන්තුමා කියනවා.

සෑම කෙනෙකුවම බලපෑම් ඇති කරමින් 2019 සිට ඉත්ත ප්‍රහාර උත්සන්න වි තිබෙනවා. මිලියනයකට අධික ජනතාවක් අවතැන්ව සිරිනවා.¹⁶

¹³ RioOnWatch, <https://rioonwatch.org/?p=40117>

¹⁴ අපරාධ වැළැක්වීම සඳහා වන ස්වේච්ඡල්ලන පාතික සහාව, <https://www.bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/press/2021-03-31-islamofobiska-hatbrott-yttrar-sig-i-manga-olika-former.html>

¹⁵ ස්වේච්ඡන් ඉත්තාය, <https://sabrangindia.in/article/stop-targeting-discriminating-against-and-attacking-vendors-and-hawkers-national-hawker>

¹⁶ තිපන් බොර්ස්, වික්සන් රාජධානිය, <https://www.opendoorssuk.org/persecution/world-watch-list/burkina-faso>

ඉස්ලම් දහම සමග සම්බන්ධිත ආති තුන් කණ්ඩායම් ගෝලීය සංඛ්‍යාලේනවල ඉහැලින්ම සිටින නමුත්, අනෙක් කණ්ඩායම් විසින් වශයින් වඩා විශාල තරේපනයක් විළ්ල කරනු ලබන බොහෝ ප්‍රතික පසුබිම් ද තිබෙනවා.

අනතැම් බවහිර රටවල අර්ථාත් සේවා, ඔවුන්ට ආති විශාලත ම අන්තර්ගත තරේපනය ලෙස සාලකන්නේ සුදු ප්‍රතික අධිඹුෂ්කීයන්වාදීන් සහ අත්ත දක්ෂීල්‍යාණික අන්තවාදීන්වයි.¹⁷ මොවුන්, සුදුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කරනවා. 2018 දී ඇමරිකා විශ්සත් ජනපදයේ පිටිස්බරුග් නූටර පළුම්යක දී විශාලෙක් දෙනෙක් මරා දමන ලද අතර නවසිලත්තයේ තුයිස්ටිටර්වී නූටර පළුම්යක දී පුද්ගලයින් 51 දෙනෙක් සාන්නය කරනු ලැබුවා.

පොලීසිය, ආරක්ෂක සේවා හෝ හමුදාව හෝ රජය විසින් කුළුයට ගත් මැරයන් විසින් සිදුකරනු ලබන ප්‍රවත්තීයන්වයට පුද්ගලයින් හෝ සමස්ක ප්‍රජාව ම ඉලක්ක විය හැකියි. රජයේ ප්‍රවත්තීයන්වය කෙතරම් දුරුණු විය හැකිය යන්න බවහිර විනයේ උසිග්‍රෑවන්නේගේ තත්ත්වය මගින් පෙන්වුම් කෙරෙනවා. උසිග්‍රෑ කාන්තාවන් බහුත්කාරයෙන් වන්දිකාකරණයට සහ ගැඩිගැනීම වළක්වනු ලැබීමට මුහුණ දී ඇති අතර විනි ප්‍රතිචිලයක් ලෙස උපත් අනුභාතය විශාල වශයෙන් පහත වැරේ තිබෙනවා. හිජාඩයක් ඇස්ම හෝ රුවුල වැවීම වැනි හේතු තිකා උසිග්‍රෑවරුන් ම්ලියන 1.8 ක් පමණ දෙනා නැවත අධ්‍යාපනය ලබාදෙන කළුවුරුවලට යවා තිබෙනවා. මෙම කළුවුරුවලින් වධිතිංසා පැමිණුවීම් සහ ස්ක්‍රී දුෂණ වාර්තා වන අතර, විනිදි රුදුවියන්ට ඔවුන්ගේ භාෂාව සහ ආගම අතිම් කර රාජ්‍ය මතවාදය පුරුණ කරවනු ලබනවා. වින රජය කිකා සිටින්නේ මෙම කළුවුරු ස්වේච්ඡා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන බවයි.¹⁸

රජයේ වගකීම් සහ අසම්පෑර්වම්

මිනිසුන් ආරක්ෂා කිරීමට රජය අසමත් විම පිළිබඳව අපි අවසාන වශයෙන් සාලකා බලමු. රජයන්ට මානව කිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීමක් තිබෙනවා. රජයන් විසේ කිරීමට අපොහොසත් වන විට, වෙනස් කොට සැලුකීම සහ ප්‍රවත්තීයන්වය ඉහළ සහනවා. තනි සිද්ධීන්න් දී එලුදායි ලෙස පොලිස් ත්‍රිකාල්‍යාරිග ගැනීම උල්ලාංසනයවීම් නැවැන්වීමට උපකාර වෙනවා.

ඉස්ලම් ආගමේ සිට ත්‍රිස්තියානි ආගමට හැරුණු දකුණු කිරීමිස්තානයේ මහඟ කාන්තාවක් 2017 වර්ෂයේ දී මිය තිකා. ඇයගේ දියනීය ඇයට නාගරික සුසාන භූමියේ භුම්ඩාන කිරීමට උත්සාහ කළ විට විම පුද්ගලයේ ඉමාමිතුමාගේ නායකත්වයෙන් යුත් කණ්ඩායමක් වශය දැක්වා ලෙස විරෝධිය දැක්වාවා. මේ පිළිබඳව යොමු වූ මහජන අවධානය ගේතුවෙන් බලධාරීන් ප්‍රතිචිල දක්වන තොස් ම, වෘත්තාම් සිරුර නැවත නැවතන් භාරා ගොඩගෙන තිබෙනවා. විය සිදු කළ වැරදිකරුවන්ට විරෝධිව නුත් ප්‍රජාව ලැබූ අතර, ඉන් පසුව, වෙනත් ආගමකට හැරුණු පුද්ගලයින්ට විරෝධි රැසිකල් භඩ් ද වැසි වී තිබෙනවා.¹⁹

ප්‍රවුල් හෝ ආගමික ප්‍රජාවන් ඇතුළත සිදුවින උල්ලාංසනයවීම් සම්බන්ධයෙන් මැදිහත්වීමට බලධාරීන් බොහෝ විට අපොහොසත් වේ. පෝරුදානයේ 22 හැවිරදී කිස්තියානි ව්‍යෝව්විදායා ශිෂ්‍යවක් වන නාදියා මුස්ලිම්වරයෙකු වන ඇයගේ මිනුර ශිෂ්‍යයෙකු සමග ආදරයෙන් බැඳුනාය. ඇයගේ ප්‍රවුල් අය ඒ බව දැනගත් විට, ඔවුන් ඇයට නිවසින් පිටිවීමට ඉඩ තොදී ඇයට වධ තිංසා කළා. නාදියාට නිවසෙන් පලා ගාමට හැකි වූ නමුත් මාස ලෙකකට පසු ඇයගේ පියා ඇයට සොයාගෙන ඇයට වරා දැමුවා. 'ගරුත්වය' පදනම් කරගත් වේතනාවෙන් ඔහු මෙම ත්‍රිකාව සිදු කළ බව සැලකු අධිකරණය ඕනෑම සිරගෙට යැවිවේ නැති.

සමාජීය

¹⁷ වක්සන් ජනපද කොන්ග්‍රසය, <https://www.congress.gov/116/bills/s894/BILLS-116s894is.xml>

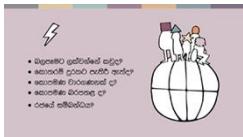
¹⁸ ද ගාවියන්, <https://www.theguardian.com/world/2020/sep/04/muslim-minority-teacher-50-tells-of-forced-sterilisation-in-xinjiang-china>

¹⁹ ගොරුම් 18, https://www.forum18.org/archive.php?article_id=2248

²⁰ පුද්ගලය මූලාශ්‍ය

මෙම ඉදිරිපත් කිරීම තුළ අපි ආන්ඩු සහ ප්‍රජාවේ පුද්ගලයින් විසින් කරනු ලබන වෙනසකම් කිරීම්, සිමා කිරීම් සහ ප්‍රවණ්ඩිත්වය පිළිබඳව සොයා බැඳුවා. වීමෙන් ම, මිනිසුන් ආරක්ෂා කිරීමට රජයන් අපොහොසත් වීම පිළිබඳව ද අපි සොයා බැඳුවා. අපි සටන් දුන් කතා විමුන් අපිට නිර්මන කිහිපයකට විළුණිය හැකියි:

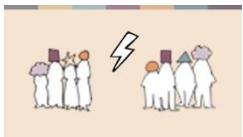
- සැම වර්ගයක ම රටවල උල්ලංසනයවීම් සිද්ධිවන ඇතර විය සියලු ආගම්වලට සහ විශේෂයන්ට අයත් පුද්ගලයින්ට බලපෑයි. වෙනස් වන්නේ බලපෑමට ලක්ව ඇත්තේ කුවුරුන්ද සහ උල්ලංසනයවීම් කෙතරම් පැනිර තිබේද, කෙතරම් නිරතුරුව සිද්ධිවන්හේද හා කෙතරම් බරපතල ද යන්නයි.

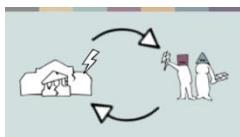
- විවිධ ආකාරයේ නිති සහ රජයේ ප්‍රතිපත්ති මෙම උල්ලංසනයවීම් වලට දායක විය හැකියි.

- සාමාන්‍යයෙන්, බහුතරයන් තුළ සිරින, වෙනස් ලෙස සිතන අය සහ සුළුතර කත්ත්වයම් වඩාත් දැනී ලෙස බලපෑමට ලක්වෙනවා. වීහෙන් බහුතර ප්‍රජාවන් ද, විශේෂයන් ජීඩනා ප්‍රවණ්ඩිත්වයෙන්, උල්ලංසනයවීම් වල බලපෑමට ලක්වෙනවා.

- ආගම ඇදහිමේ හෝ විශේෂාක දැරීමේ නිදහස උල්ලංසනයවීම් වලට අනෙකුත් අසිතිවාසිකම් උල්ලංසනයවීම් ද – උලාහරණයක් ලෙස, අධ්‍යාපනය ලැබේම්, විවාහ වීම සහ පිටත් වීම සඳහා ඇති අසිතිත් වැනි අසිතිවාසිකම් උල්ලංසනයවීම් ද ඇතුළත් වන බව අපි සටන් දුන් කතන්දර වලින් පැහැදිලි වෙනවා. පිරිමින් සහ කාන්තාවන් වෛට් අපරාධවල සිට, බලහර්කාරයෙන් විවාහ කිරීම, ගරුත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා කානනය කිරීම සහ බලහර්කාරයෙන් වන්දිකාකරණය කිරීම දක්වා වූ කෙතරම් විවිධ වූ ආකාර විවිත බලපෑමට ලක්වන්හේද යන්න මෙම කතා බොහෝමයකින් පෙන්වුම් කෙරෙනවා.

- තවද, ප්‍රජාව තුළ සිද්ධිවන උල්ලංසනයවීම්, රජයේ අපොහොසත්වීම් සහ රජයේ උල්ලංසනය කිරීම් විෂම ව්‍යුහක් නිර්මාණය කරමින් විකිනෙක ගක්නිමත් කරන ආකාරය අප සටන් දුන් කතන්දර ගණනාවකින් පැහැදිලි වෙනවා.

- ආගම ඇදහිමේ හෝ විශේෂාක දැරීමේ නිදහස උල්ලංසනයවීම් සිද්ධිවීම සාමාන්‍ය ජනගාට විශාල වශයෙන් පුද්ගලික පිඩා ගෙන දීමට හේතු වෙනවා. වීමෙන් ම ඒවා සමාජය අස්ථ්‍යාවර කරනවා. අවසානයයේ දී, සැම කෙනෙකු ම අනාරක්ෂිතවාවයෙන් සහ ආර්ථික හා සමාජයීය බලපෑමෙන් පිඩා විදිනවා.

අප කුවුරුන් ද යන්න හෝ අප කුමන ආගමික ප්‍රජාවකට අයත් ද යන්න නොසලකා, අපේ රටේ සියලු මිනිසුන්ගේ ආගම ඇදහිමේ හෝ විශේෂාක දැරීමේ නිදහසට ගරු කිරීම මගින් අපට බොහෝ දේ ලබා ගත පැකිසි. අප සියලු දෙනුටම බොහෝ රටිව සුඡ් ජනීන් ලෙස පිටත්වා සහ වීම රටවල දී සමාජ අසිතිවාසිකම් ලැබෙන බව දැක්මට දැනී ලෙස අවශ්‍ය සිරින අපගේ සහෝදර ආගමිකයින් සිරිනවා. සැම තැනක ම සිරින සැම අයෙකුට ම සමාජ අසිතිවාසිකම් බව දීම මගින් අපි සියලු දෙනුට ම අරක්ෂා ලේකායක් නිර්මාණය වේවි.